

Sygn. akt II Ka 223/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka (spr.)
Sędziowie:	SSO Jerzy Kozaczuk SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r.

sprawy **J. M.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 177 §2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 24 lutego 2015 r. sygn. akt II K 259/13

utrzymuje wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 223/15

UZASADNIENIE

J. M. został oskarżony o to, że w dniu 22 listopada 2012 r. w m. S. na drodze nr (...) gm. S. w woj. (...) spowodował wypadek drogowy, podczas którego kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, iż wjeżdżając na skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu, nie upewnił się czy nie nadjeżdża nią inny pojazd i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu pojazdowi marki A. (...) o nr rej. (...), doprowadzając do zderzenia się pojazdów, w wyniku czego ciężkich obrażeń ciała doznała pasażerka pojazdu marki A. (...) M. S. (2) w postaci: stłuczenia głowy okolicy skroniowej lewej, listkowatego krwaka przymózgowego okolicy czołowej prawej, ogniska stłuczenia mózgu w obszarze podkomorowym w prawej półkuli mózgu, krwistej treści w sitowiu, poziomym krwi w zatoce klinowej lewej, poziomym krwi w zatoce szczękowej lewej, podejrzenia urazu skrętnego szyjnego odcinka kręgosłupa, konieczności przeprowadzenia zabiegu w dniu 22 listopada 2012 r. cesarskiego cięcia noszonego przez pokrzywdzoną płodu, który urodził się w skrajnie ciężkim stanie spowodowanym zaistniałą zamartwicą wewnątrzmaciczną jak również istniejącym wcześniactwem, zmarł w

dniu 23 listopada 2012 r. w Szpitalu (...) w S., które spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu M. S. (2) w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

- tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2015 r., sygn. akt II K 259/13, Sąd Rejonowy w Garwolinie:

I. oskarżonego **J. M.** uznał za winnego tego, że w dniu 22 listopada 2012 r. w m. S. na drodze nr (...) gm. S. w woj. (...) spowodował wypadek drogowy, podczas którego kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, iż wjeżdżając na skrzyżowanie z drogą pierwszeństwa przejazdu nie upewnił się czy nadjeżdża nią inny pojazd i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu pojazdowi marki A. (...) o nr rej. (...), doprowadzając do zderzenia się pojazdów, w wyniku czego ciężkich obrażeń ciała doznała pasażerka pojazdu marki A. (...) M. S. (2) w postaci: stłuczenia głowy okolicy skroniowej lewej, listkowatego krwiaka przymózgowego okolicy czołowej prawej, ogniska stłuczenia mózgu w obszarze podkomorowym w prawej półkuli mózgu, krwistej treści w sitowiu, poziomym krwi w zatoce klinowej lewej, poziomym krwi w zatoce szczękowej lewej, podejrzenia urazu skrętnego szyjnego odcinka kręgosłupa, zaburzeń neurologicznych tj. niedowładu połowicznego lewostronnego średniego stopnia, zaburzeń orientacji i zachowania, konieczności przeprowadzenia w dniu 22 listopada 2012 r. zabiegu cesarskiego cięcia noszonego przez pokrzywdzoną płodu, który w wyniku tego zdarzenia powodującego u ciężarnej poważny uraz komunikacyjny, rodząc się w skrajnie ciężkim stanie spowodowanym zaistniałą zamartwicą wewnątrzmaciczną jak również istniejącym wcześniactwem, zmarł w dniu 23 listopada w Szpitalu (...) w S., powodując ciężki uszczerbek na zdrowiu M. S. (2) w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. to jest czynu z art. 177 § 2 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 177 § 2 k.k. skazał oskarżonego na karę roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat i na podstawie art. 43 § 3 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów do Starostwa Powiatowego w G. w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku;

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz pokrzywdzonej M. S. (2) w kwocie 3000 złotych;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1152 złote tytułem trzeciej części kosztów sądowych w tym jednej trzeciej opłaty w kwocie 60 złotych, w pozostałej części zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od zaprezentowanego wyżej wyroku wywiódł obrońca J. M. zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucając mu rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu, wyrażającą się w nienależytym uwzględnieniu szeregu istotnych okoliczności łagodzących i wykreowaniu nieistniejących okoliczności obciążających – skutkujących przyjęciem mylnej negatywnej prognozy kryminologicznej w stosunku do oskarżonego.

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie w części dotyczącej kary odmiennie – poprzez zawieszenie orzeczonej kary 1 roku pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata z równoczesnym dozorem kuratora.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł apelację i wniosek w niej zawarty. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżony J. M. nie stawiał się mimo prawidłowego zawiadomienia o terminie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym. Sąd Rejonowy nie dopuścił się podniesionego w niej uchybienia.

Podzielając w pełni poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i ocenę prawną zachowania oskarżonego J. M., Sąd Odwoławczy nie dopatrył się żadnych nieprawidłowości w zakresie rozstrzygnięcia o karze wymierzonej podsądnemu za przypisane mu przestępstwo. Zawartość akt sprawy i lektura pisemnego uzasadnienia zanegowanego orzeczenia uzasadniają przyjęcie wniosku, że przedmiotowe rozstrzygnięcie nie zawiera cech rażącej niewspółmierności, o której mowa w treści art. 438 pkt 4 k.p.k. Występujące po stronie J. M. okoliczności łagodzące zostały w wystarczającym stopniu uwzględnione przy kształtowaniu zastosowanej represji karnej. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zważył tak stopień winy i stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, jak i okoliczności strictly osobiste sprawcy. Wbrew argumentom skarżącego, o rażącej surowości kary nie mogą świadczyć same tylko fakty, iż oskarżony działał w warunkach winy nieumyślnej, jak również wyrażał troskę o los pokrzywdzonych (zeznania M. R. - k. 286v). Miarą surowości kary nie jest bowiem jej ilościowy wymiar, ale stopień wykorzystania sankcji karnej przewidzianej dla danego przestępstwa (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 6 czerwca 2012 r., II AKa 103/12, KZS 2012/7-8/59). Skoro przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. jest zagrożone karą od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności, to przy braku istotnego nagromadzenia okoliczności łagodzących nie sposób zakładać, by kara 1 roku pozbawienia wolności cechowała się rażącą surowością.

Kryterium rażącej niewspółmierności kary nie zostało naruszone także poprzez nieobdarzenie J. M. dobrodziejstw warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej mu kary pozbawienia wolności. Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, decydując o kształcie reakcji prawnokarnej, Sąd Rejonowy rozważał zasadność zastosowania wobec niego instytucji z art. 69 k.k., lecz przyjął, iż w stosunku do oskarżonego J. M. nie została spełniona jej przesłanka materialna w postaci pozytywnej prognozy kryminologicznej (k. 393- 393v). Wbrew zapatrywaniom obrońcy, teza tej treści jest słuszna mimo lakonicznego charakteru argumentacji wysuniętej na jej poparcie. W ocenie Sądu II instancji, brak jest podstaw, by przyjąć, iż J. M. nie powróci na drogę przestępstwa. W pierwszym rzędzie wskazać tutaj należy, że postawa wyżej wymienionego dowodzi, iż popełnione przezeń przestępstwo nie miało charakteru incydentalnego. Słusznie zauważa Sąd Rejonowy, że oskarżony popełnił czyny zabronione skierowane przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym nawet po zaistnieniu zdarzenia, które stało się kanwą niniejszej sprawy (vide odpisy wyroków Sądu Rejonowego w Garwolinie- k. 373- 376). Zaakcentować przy tym trzeba, że mimo iż dotychczasowa karalność sprawcy nie stanowi przeszkody dla zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 26 marca 2009 r., II AKa 42/09, LEX nr 504090), to jednak wywiera ona wpływ na stawianie prognozy kryminologicznej (vide J. Lachowski, *Objaśnienia do art. 69 Kodeksu karnego*, teza 70. [w:] M. Królikowski (red.), R. Zawłocki (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. Tom II. Komentarz do art. 32- 116*, Legalis/el., 2015). Negowanie takiego stanowiska w drodze wskazywania, że przy wykorzystaniu środków prawnych przysługujących oskarżonemu żadne ze wspomnianych wyżej rozstrzygnięć nie byłoby obdarzone walorem prawomocności, a zatem nie mogłoby stanowić podstawy dla twierdzenia o popełnieniu dalszych czynów zabronionych przez oskarżonego, nie tylko ma charakter instrumentalny, lecz również nie uwzględnia unormowania art. 8 § 2 k.p.k., w myśl którego prawomocne rozstrzygnięcie sądu kształtujące prawo jest wiążące. Nie ulega bowiem wątpliwości, że orzeczenie skazujące danego oskarżonego jest orzeczeniem kształtującym prawo (vide D. S. Świecki, *Komentarz do art. 8 Kodeksu postępowania karnego*, teza 3., LEX/el. 2013). Fakt dopuszczania się dalszych naruszeń porządku prawnego, pomimo tragicznych skutków czynu z dnia 22 listopada 2012 r., wskazuje, że postawę J. M. cechuje ignorancja w stosunku do obowiązującego porządku prawnego, bezkrytyczne podejście do samego siebie oraz brak wrażliwości na krzywdę ludzką. Tezy takowej nie jest w stanie zmienić akcentowanie przez apelującego, iż wyżej wymieniony w krytycznym czasie był osobą trzeźwą- okoliczność taka nie jest obdarzona mocą prognostyczną, skoro czyn, który doprowadził do postępowania w sprawie II K 2/13 łączył się z prowadzeniem pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (vide odpis wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 5 września 2013 r.- k. 373). Powyższe nakazuje zarazem przyjąć, iż środowisko, w którym funkcjonuje oskarżony nie jest w stanie wywrzeć nań wpływu na tyle silnego, by powstrzymał się on od naruszania porządku prawnego. Na niekorzyść oskarżonego w zakresie jego właściwości osobistych, jako podstawy kształtowania prognozy kryminologicznej, przemawia natomiast fakt, że przypisanego mu czynu dopuścił się w wieku 35 lat, a zatem w czasie, w którym dysponował już na tyle poważnym

doświadczeniem życiowym, by w swym zachowaniu kierować się należytych rozsądkiem. Uwarunkowania tego rodzaju powodują, że sygnalizowana przez obrońcę skrucha oskarżonego nie mogła być uznana za szczerą.

Zamykając rozważania w przedmiocie prawidłowości toku rozumowania, który doprowadził Sąd Rejonowy do sformułowania prognozy kryminologicznej negatywnej treści, zaakcentować należy, że nie jest właściwym podnoszenie, iż rzeczona prognoza winna mieć charakter przeciwny, albowiem w sprawach II K 2/13, II K 874/14 i II K 929/13 nie doszło do wymierzenia kar pozbawienia wolności. Zważyć należy, że reakcja prawna podjęta w rzeczonych sprawach zapadała w oparciu o odmienne realia, albowiem nie tylko odnosiła się do innych czynów, lecz również nie mogła uwzględniać całokształtu dotychczasowej postawy oskarżonego.

Reasumując zaprezentowane wyżej uwagi, w ocenie Sądu Okręgowego, zarzut podniesiony w apelacji obrońcy i argumentacja przytoczona na jego poparcie nie zasługiwały na uwzględnienie, a tym samym zanegowany wyrok nie mógł ulec zmianom przez skarżącego postulowanym. W przekonaniu Sądu II instancji osiągnięcie wszystkich celów kary zapewni jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności.

Całokształt zaprezentowanej wyżej argumentacji doprowadził Sąd Odwoławczy do przekonania, że w pełni słusznym było również orzeczenie względem J. M. 2- letniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Czas, na który zastosowano wskazany środek karny w pełni odpowiada stopniowi generowanego przez postawę oskarżonego zagrożenia dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Taki wymiar przedmiotowego środka karnego spełni swe cele w zakresie prewencji indywidualnej i w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Będzie przy tym stanowił dla oskarżonego wymierną i odczuwalną dolegliwość, wpływającą na zmianę jego postawy i skłaniającą go do przestrzegania w przyszłości społecznie uznawanych norm zachowania.

W ocenie Sądu II instancji brak było również podstaw, by zakwestionować wysokość zadośćuczynienia orzeczonego od J. M. na rzecz M. S. (2). Nie sposób zakładać bowiem, że kwota 3.000 zł może stanowić nadmierną rekompensatę ogromu cierpień doznanych przez pokrzywdzoną. W przedmiotowej materii szczególną uwagę wypada zwrócić na znaczną intensywność cierpień fizycznych i psychicznych doznanych przez wymienioną oraz dłuższy czas ich trwania, wyrażający się ponad 3- miesięcznym pobytem w ośrodku rehabilitacyjnym (zeznania: P. S.- k. 261, M. S. (2)- k. 261).

Mając te wszystkie względy na uwadze, a także wobec braku przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. orzeczono, jak w części dyspozytywnej wyroku.

Na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Na wskazaną sumę złożyło się:

- 180 zł tytułem opłaty (art. 1 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych- tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.),

- 20 zł tytułem wydatków (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym- tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 663).
